Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în **Viena** *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în **Budapesta**: *A. V Goldberger, Auton Mezei, Eckstein Bernat*; în **Frankfurt**: *G. L, Daube*; în **Hamburg**: *A. Steiner*.
Prețul inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 277. **Brașovŭ, Sâmbătă 17 (29) Decemvrie** **1888.**

Brașovŭ, 16 Decemvrie v.

Uneltirile Grecilorŭ în contra Românilorŭ din Macedonia se continuă fără'ncetare de către agenții societăților paneline și chiar ai guvernului din Atena.

Furia de persecutare, de intrigă și de calumniă s'a pornitŭ cu tótă puterea în contra Românilorŭ macedonenĭ, de când Grecii au vĕḑutŭ, că cu tóte machinațiunile lorŭ de anĭ îndelungațĭ, li-se pregătesce fiasculŭ celŭ mai cumplitŭ, prin ridicarea de șcóle românescĭ în tóte părțile Mecedoniei locuite de Românĭ și prin scóterea limbei grecescĭ din bisericile române.

In timpulŭ mai recentŭ agenții panelinĭ și guvernulŭ din Atena șĭ-au slobozitŭ tótă furia și turbarea lor în contra Românilorŭ, pentru că aceștia au descoperitŭ unŭ complotŭ urḑitŭ în contra statului turcescŭ de către agentulŭ guvernului grecŭ din Bitolia, anume Pikion.

Au întrebuințatŭ Grecii totŭ capitalulŭ lorŭ de intrigă și de calumniă, ca sĕ facă sĕ se 'ntórcă totŭ în contra Românilorŭ ascuțișulŭ legilorŭ turcescĭ în acéstă afacere, strigândŭ că hârtiile secrete, prin care se dedea pe față pregătirea unei revoluțiunĭ în contra statului turcescŭ, suntŭ făurite de Românĭ.

Foile grecescĭ din Constantinopolŭ, ca „Phare du Bosphor“ alŭ grecului Kiriakopulo, ca sĕ mascheze uneltirile și complotulŭ Grecilorŭ din Macedonia, a datŭ în lume vestea, că minciunĭ suntŭ cele ce le spunŭ Românii despre Pikion și agenții grecĭ, că nu sunt decâtŭ machinațiunĭ de ale lui Apostolŭ Mărgăritŭ, inspectorulŭ scólelorŭ române din Macedonia.

Au isbutitŭ Grecii prin uneltirile și calumniile lorŭ sĕ libereze din temnițele turcescĭ pe revoluționarii grecĭ și în loculŭ lorŭ sĕ arunce în închisóre prin autoritățile turcescĭ din Bitolia pe profesorulŭ românŭ George Pappa, sub pretextŭ că elŭ ar fi fabricatŭ scrisórea prin care se dau pe față încercările Grecilorŭ de a revolta Macedonia, și pe doi elevĭ dela liceulŭ românŭ din Bitolia, pentru că indignațĭ de persecuțiunile Grecilorŭ și de nevrednicia autoritățilorŭ turcescĭ, au adresatŭ profesorului lorŭ cuvinte de încuragiare și de răbdare, fiindcă dreptatea trebue sĕ 'nvingă.

In fața dovedilorŭ sdrobitóre ce esistă în contra agențilorŭ grecĭ guvernulŭ din Constantinopolŭ a și destituitŭ pe judele instructorŭ din Bitolia, care a contribuitŭ la liberarea Grecilorŭ revoluționarĭ, și se aștéptă, ca sĕ facă dreptate Românilorŭ.

Cutezanța Grecilorŭ și a guvernului din Atena în privința lucrărilorŭ de subminare în Macedonia a crescutŭ și mai multŭ de când cu logodna prințului de corónă grecescŭ cu sora împĕratului germanŭ. Ei credŭ, că guvernulŭ turcescŭ le va lăsa mâna liberă sĕ uneltéscă și mai departe, findcă „silințele guvernului grecescŭ“ — negreșitŭ d'a împăingeni ochii guvernului turcescŭ, ca sĕ nu védă cele ce facŭ revoluționarii grecĭ — „au fostŭ favorisate de vĕntulŭ ce suflă în sferele cele mai înalte ale politicei europene“. Așa se laudă ḑiarulŭ oficiosŭ grecŭ „Ephimeris“ din Atena.

Viitorulŭ celŭ mai apropiatŭ însĕ le va dovedi Grecilorŭ, că edificiulŭ panelinŭ și-lŭ construescŭ pe nisipŭ. Silințele Românilorŭ și ale Albanezilorŭ, d'a scăpa de grecisare, suntŭ încununate de succese, care au sdruncinatŭ cumplitŭ și vorŭ spulbera în curêndŭ tóte opintirile grecescĭ.

Vomŭ publica o corespondență a lui Apostolŭ Mărgăritŭ, din care se va vedé câtŭ de multŭ au sĕ sufere Românii macedonenĭ din partea Grecilorŭ și până unde mergŭ aceștia cu uneltirile, cu intrigile și cu calumniile.

DIN AFARĂ.

Foile rusescĭ rĕspundŭ la amenințarea oficióselorŭ germane de a publica tractate încheiate între *Austro-Ungaria și Rusia*, care servescŭ ca basă politicei orientale de aḑĭ a Austro-Ungariei. Din rĕspunsulŭ foilorŭ rusescĭ reiese, că astfelŭ de tractate în adevĕrŭ esistă. „Novoje Vremja“ și „Moskovskija Vjedomosti“, suntŭ însĕ de părere, că ar fi o vătĕmare a celei mai obicĭnuite buneicuviințe politice publicarea acestorŭ tractate. Fóia din urmă mai scrie:

Fiecăruia îi este cunoscutŭ, că basa politicei orientale a Austriei nu constă într'o înțelegere între Austria și Rusia, ci într'unŭ sfatŭ datŭ Austriei de Germania, d'a se despăgubi prin influința în peninsula balcanică pentru cele perdute în Germania, o politică ce guvernulŭ din Berlinŭ o sprijinesce directŭ. Cine altulŭ decâtŭ prințulŭ Bismarck a datŭ sfatulŭ, d'a strămuta punctulŭ de gravitate alŭ monarchiei habsburgice din Viena la Pesta? (Contele Rechberg către contele Karolyi, 16 (28) Februarie 1863.) Cine altulŭ a propusŭ sprijinulŭ sĕu pentru dobêndirea de „compensațiunĭ“ în țĕrile balcanice pentru alianța cu Germania? (Br. Beust către contele Wimpffen, 7 (19) Aprilie 1867. Contele Beust către împĕratulŭ Franciscŭ Iosifŭ, Augustŭ 1871.) Dela încheiarea alianței cu Austro-Ungaria, principele Bismarck. a sprijinitŭ și mai activŭ politica orientală austriacă. Ințelegerea austro-rusă îșĭ produse orĭ-ce putere, îndată ce se dase cea dintâiu împușcătură la Dunăre. Curtea din Berlinŭ, care atuncĭ trecea de aliata Rusiei, a fostŭ inițiată în secretulŭ tractatului, veḑĭ bine cu condițiunea, ca sĕ păzéscă secretulŭ. Publicarea tractatului în momentulŭ, când Austria și Rusia nu o țînŭ necesară, ar fi unŭ abusŭ de încredere în celŭ mai strictŭ înțelesŭ alŭ cuvêntului.

In „Pol. Corr“. se confirmă scirea din *Bucurescĭ*, că acea comisiune militară sub președința locotenentului colonelŭ Crăiniceanu, care fusese însărcinată cu lucrarea unui planŭ generalŭ pentru *fortificarea trecĕtórelorŭ Carpațilorŭ*, șĭ-a presentatŭ elaboratulŭ ministeriului românŭ de rĕsboiu spre difinitivă decisiune. Aceste fortificărĭ suntŭ de multŭ luate în considerare, ca fiindŭ o parte integrantă a întregului sistemŭ de apĕrare a țĕrii. Ele nu vorŭ fi împreunate cu mare perdere de timpŭ.

Parlamentulŭ englesŭ s'a închisŭ. Patru cestiunĭ importante au fostŭ resolvate în cele șépte lunĭ și jumĕtate, câtŭ a duratŭ sesiunea: combaterea anarchiei parlamentare, înblânḑirea ligei irlandeze, cestiunea individilorŭ fără ocupațiune, carĭ amenințau siguranța publică în Londra, și restabilirea unei administrațiunĭ locale pentru Anglia și Wales. Cestiunea dintêiu s'a resolvatŭ printr'unŭ regulamentŭ, a doua prin introducerea mĕsurilorŭ de forță, a treia prin luarea de mĕsurĭ de siguranță si a patra printr'o lege de administrațiă locală. S'au mai resolvatŭ apoi proiecte de-ale ministrului de rĕsboiu Stanhope pentru întărirea apĕrării țĕrii și a puterii armate naționale. Neresolvate au rĕmasŭ cestiunea agrară în favórea proprietarilorŭ țĕranĭ din Irlanda și cestiunea municipală a Londrei. S'a primitŭ legea d'a se cumpăra moșii de arendatŭ în Irlanda, ca o altă încercare d'a se resolva cestiunea agrară irlandeză. Parlamentulŭ s'a ocupatŭ în timpulŭ din urmă și cu afacerile esterne, mai alesŭ Zanzibarulŭ și cu Suakimulŭ, despre care amŭ raportatŭ.

Președintele supremŭ a datŭ o ordinațiune și ministrulŭ de culte și instrucțiune alŭ Germaniei a primit'o, ca dela 1 Aprile 1889 sĕ se întroducă *limba germană* ca limbă de *instrucțiune* pentru tóte obiectele *în școlele poporale din Șlesvigulŭ nordicŭ.* Unele escepțiunĭ suntŭ admise numai la instruirea religiunei. —Dóră n'o sĕ fie mai liberal guvernulŭ germanŭ ca celŭ rusescŭ și ungurescŭ!

Cu ocasiunea sĕrbătorilorŭ Crăciunului, colegiulŭ cardinalilorŭ și prelații au felicitatŭ ca de obiceiu pe Papa cetindu'i o adresă. Papa lĭ-a mulțămitŭ mai întêiu apoi s'a plânsŭ de *gréua situațiune a papismului*, ce i-au creat'o dispositiunile administrative și legislative, luate de guvernulŭ italianŭ și nouĕle legĭ ce lovescŭ în suveranitatea papală; décă

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(4)

Prelegerĭ ungurescĭ.

Deva, Noemvre 1888.

(Urmare și fine.)

„Patriotulŭ“ profesorŭ, în „iubirea sa nemărginită de dreptate“, nu-șĭ uită într'aceea, nicĭ în órele de *limbistică*, sĕ facă amintire și de lumea nemaghiară, făcêndŭ asemĕnare între construirea limbii ungurescĭ și cea a altorŭ popóre, dér cu deosebire se ocupă de limba română:

„Pentru ca limba orĭ-căruĭ neamŭ — ḑice dênsulŭ — sĕ promiță unŭ traiu îndelungatŭ și sigurŭ, e neapăratŭ de lipsă ca cultivatorii ei sĕ țină contŭ de unŭ principiu mare: *nicĭ-odată limba scrisă sĕ nu se deosebéscă pré multŭ de acea carea se aude la poporŭ!*“

„Intrebați-vĕ D-Vóstră, națiunea nóstră a ținutŭ și ține orĭ nu la acestŭ principiu? Fără îndoială da! Acésta nu mai e lipsă sĕ vi-o dovedescŭ, o simte și o vede orĭ-și-cine. Și fórte bine este așa. Căcĭ unde au ajunsŭ cărturarii vechilorŭ Romanĭ și Grecĭ, carĭ în scopulŭ de a crea o limbă *clasică* șĭ-au deosebit'o pe-a lorŭ din ce în ce mai multŭ de cea a poporului? Ér nu mai e lipsă sĕ vi-o spunŭ, o scie tótă lumea!“

„*In ḑilele nóstre, de esemplu, rĕu, fórte rĕu facŭ cărturarii românĭ, că nu se silescŭ sĕ înțelégă principiulŭ de mai susŭ și nu'lŭ aplică în praxă. Ce facŭ Românii? Introducŭ în limbă totŭ felulŭ de cuvinte latinescĭ, franțuzescĭ și nemțescĭ, corumpêndu-șĭ astfelŭ adevĕratulŭ graiu românŭ, de altcum destulŭ de frumosŭ, pe care țĕranulŭ dela câmpŭ îlŭ grăesce, — ér acestŭ țĕranŭ nu mai înțelege pe cărturarŭ ce-i spune „românesce“!* Și óre pentru ce o facŭ acésta? *Singurŭ în vederea țintei de a dovedi lumei originea lorŭ latină*, și de a combate aḑĭ-mâne cu mai multe cuvinte argumentările marelui nostru istoricŭ Hunfalvi, deórece ei ḑicŭ, că au fostŭ adușĭ aicĭ de *Traianŭ* la anulŭ 105 d. Chr. și dela elŭ dér îșĭ au limba. Curată poveste! Hunfalvi a arătatŭ până la evidență, că Românii au venitŭ în aceste locurĭ numai prin veaculŭ 12—13, ca păstorĭ, de peste munțĭ“

„Scopulŭ nu șĭ'lŭ vorŭ ajunge, totŭ ceea ce le va succede va fi *o limbă coruptă, nepromițĕtóre de unŭ traiu lungŭ și sigurŭ, și o căire pentru sforțările lorŭ nesuccese!*“

Dér étă clopoțelulŭ sună, profesorulŭ părăsesce clasa, și eu, ca Românŭ, în urma afirmațiunilorŭ lui, rĕmânŭ „rușinatŭ“ de „încăpăținarea“ și „nepriceperea“ cărturarilorŭ nostri, rĕmânŭ muncitŭ de două sentimente deosebite: „dispretulŭ“ ce se ridică în inima mea față de neamulŭ meu și „admirarea“ față de națiunea unguréscă, carea în totŭ loculŭ o vĕdŭ neasĕmĕnatŭ „înțeléptă“ în comparare cu alte națiunĭ....

III.

După ce am ascultatŭ pe profesorulŭ ungurescŭ predândŭ în órele de istoriă, constituțiune și limbistică, căcĭ acestea suntŭ mai alesŭ potrivite ăstorfelŭ de declamații, sĕ ne punemŭ întrebarea: Cum, óre numai așa, fără nicĭ o pricină face elŭ aceste abaterĭ dela adevĕratulŭ sĕu obiectŭ de propunere, și, lunecândŭ pe unŭ ramŭ lateralŭ de gândire, se îngrijesce atâtŭ de „părințesce“ de limba română și de posiția altorŭ neamurĭ? Nu fi credulŭ omule! Orĭ-cărei imposibilitățĭ din lume dă'i creḑĕmêntŭ, de-'țĭ place, dér acestui lucru nu!

In lumea acésta tóte îșĭ au causa și scopulŭ lorŭ! Celŭ ce fără causă și fără scopŭ vorbesce orĭ face ceva, tretrebue sĕ fie unŭ smintitŭ, — ér unii profesorĭ ungurĭ șoviniștĭ, carĭ astfelŭ sciu studia lumea, nu potŭ fi smintițĭ — de totŭ!

Causa și scopulŭ sĕu îșĭ are și felulŭ lorŭ de propunere, și încă ce mai dragŭ de scopŭ — *politicŭ de genŭ.*

În óra de *istoriă* mĕ face sĕ mĕ *însuflețescŭ* pentru națiunea maghiară și pentru conducĕtorii ei, — în cea de *constituțiune* sĕ *admirŭ* „superioritatea“ fără sĕmĕnŭ a aceleașĭ națiunĭ, carea pe când tótă lumea se legăna pe brațele întunerecului, ea umbla cu „lumina aprinsă“; în fine în cea de *limbistică* mĕ face sĕ mĕ *rușinezŭ* de „nepriceperea și miopismulŭ“ întru a vedé în viitorŭ a cărturarilorŭ românĭ, carĭ nu vĕdŭ nicĭ o frumseță în aceea, ca sĕ vorbéscă și ei ca surugiulŭ și

revindică adevĕrata sa suveranitate, o face pentru liniştea şi bunăstarea Italiei, ér nu pentru că ar fi inimică alŭ Italiei. Papa termină binecuvêntândŭ pe cei de faţă.

Negociările între regele *Milanŭ* şi *Scupcina* decurgŭ, după o telegramă ce-o primesce „N. fr. Presse“, în modŭ mulţămitorŭ. Grupulŭ liberalilorŭ şi două din grupurile radicalilorŭ s'ar uni cu ideile regelui acceptândŭ proiectulŭ de constituţiă cu micĭ modificărĭ. Grupulŭ alŭ treilea radicalŭ cu Katicĭ şi Taisicĭ în frunte, adecă întrasigenţii suntŭ înfluinţaţĭ din afară şi mai alesŭ din partea Muntenegrului. Radicalii moderaţĭ cu Rista Popovicĭ şi Tauşanovicĭ în frunte, au câştigatŭ cu ajutorulŭ regelui preponderanţa în sînulŭ partidei radicale. Aceste două grupurĭ unite cu liberalii formézĕ maioritatea precumpĕnitóre a Scupcinei, de aceea se speră că o înţelegere cu regele se va face. Membrii lorŭ au salutatŭ pe rege în palatŭ şi i-au făcutŭ ovaţiunĭ. In urma acésta s'au rugatŭ şi liberalii ca sĕ fiă primiţĭ de regele, spre a'lŭ saluta. După ce'şĭ vorŭ da declararea cele două cluburĭ, regele va apăré în Scupcina, apoi se va proclama primirea constituţiei şi Scupcina va fi închisă fără a se ţiné din partea regelui unŭ discursŭ de deschidere şi de închidere. Cei din cercurile diplomatice s'au bucuratŭ vĕdêndŭ că regele a rĕmasŭ stăpânŭ pe situaţiune. Regele a declaratŭ că'şĭ va reserva conducerea politicei esteriórе şi nu va suferi ca sĕ se schimbe. — Rĕmâne acum ca şi faptele şi evenimentele următóre sĕ consune cu acestŭ raportŭ optimisticŭ primitŭ de fóia vienesă.

O telegramă din *Zanzibar* către „Times“ anunţă, că corabia de rĕsboiu „Leipzig“ a prinsŭ érăşĭ o corabiă cu 140 de sclavĭ, pe carĭ i-a liberatŭ; de asemenea mulţĭ Arabĭ au fostŭ prinşĭ. Consululŭ generalŭ germanŭ aşédă la Deressalem o mare coloniă de misionarĭ pentru sclavii liberaţĭ.

SCIRILE ĐILEI.

Ni se scrie din *Blaşiu*, că în loculŭ d-lui profesorŭ dela şcólele normale de acolo, *A. Florianŭ*, care e numitŭ capelanŭ militarŭ în activitate, s'a numitŭ profesorŭ ordinarŭ d. *Nicolau Popŭ*, clericŭ absolutŭ şi fostŭ cancelistŭ în cancelaria metropolitană.

***

„Ellenzek“ dela 21 Decemvre se plânge contra autorităţilorŭ din *România* ḑicêndŭ, că acestea atacă adese-orĭ pactulŭ încheiatŭ la an. 1879, în sensulŭ căruia gara dela Predealŭ aparţine ambelorŭ state şi funcţionarii aplicaţĭ la acéstă gară suntŭ supuşĭ în tóte privinţele numai acelorŭ autorităţĭ, cărora aparţinŭ. Astfeliu fóia ungurésca aduce unŭ casŭ, spunêndŭ că unui funcţionarŭ maghiarŭ dela acea gară, născêndu-i-se unŭ fiu, fu provocatŭ de primarulŭ „valach“ dela Predealŭ, sĕ 'i-se presente şi sĕ-i însinue lui pe noulŭ născutŭ. Fiindcă funcţionarulŭ nu s'a supusŭ acestui ordinŭ, se pomeni cu o nouă citaţiune din partea tribunalului românŭ dela Ploiescĭ, prin care totŭ în causa acésta este provocatŭ a i-se înfăţişa pe ḑiua de 15 Ianuarie. „Ellenzek“ cere întrevenirea guvernului unguréscŭ.

***

Comisiunea pentru căi ferate a comitatului *Sibiiu* ţine mâne şedinţă, avêndŭ a desbate: trimiterea planurilorŭ lucrate pentru linia *Sibiiu-Avrigŭ* la ministerŭ, planulŭ de finanţiare pentru linia *Sibiiu-Sebeşŭ-Vinţulŭ de josŭ*, operatulŭ de trasare a acestei linii şi părerile date asupra traseului *Apoldulŭ de susŭ-Tilişca*.

***

De sĕrbătorile Crăciunului gregorianŭ a fostŭ moină, ba în ḑiua de Crăciunŭ a plouatŭ în *Braşovŭ* o plóiă mĕruntă ca într'o ḑi bună de véră. „H. Ztg.“ ne spune, că şi în *Sibiiu* a plouatŭ.

***

In comuna *Zagon* din Săcuime s'au găsitŭ protocólele fostului scaunŭ Orba în două volume dela 1607—1634, precum şi consemnările *(lustra)* nobililorŭ de acolo. S'au predatŭ archivei comitatului Treiscaune.

***

După unŭ arestŭ de patru lunĭ, *Schönerer* a fostŭ pusŭ în libertate din închisórea tribunalului ţĕrii din Viena. In nóptea din urmă au fostŭ lipite pe strade bilete cu inscripţiunea: „Schönerer vine!“ In ḑiua liberării se adunaseră grupĭ de ómenĭ pe piaţa dinaintea închisorii. Unŭ despărţĕmêntŭ de gardiştĭ a ocupatŭ tóte întrările stradelorŭ dimprejurulŭ tribunalului. Schönerer a fostŭ salutatŭ în trecerea sa de publicŭ, care îşĭ lua pălăria din capŭ. Numĕrulŭ publicului crescêndŭ mereu, o trupă puternică de poliţiştĭ pedeştri şi călărĭ trebui sĕ deşerte stradele. Inaintea hotelului „Zur goldenen Ente“, unde a trasŭ Schönerer, a fostŭ adunată érăşĭ multă lume. Unŭ mare numĕrŭ de domnĭ şi dómne în trăsurĭ soseu în scurte intervale, ca sĕ dea visită lui Schönerer.

***

In cursulŭ sĕrbătorilorŭ Crăciunului a fostŭ turburată liniştea şi ordinea în *Braşovŭ* în mĕsură nensemnată. Numai câţiva indivįḑĭ beţĭ au încercatŭ sĕ turbure liniştea prin cântece şi larmă pe stradă, dér organele poliţienescĭ i-au îndrumatŭ la ordine.

Vederile deputaţilorŭ Grünwald Béla şi Ludovic Mocsáry asupra cestiunei naţionalităţilor.

(Estrasŭ din capitolulŭ XI alŭ opului „A régi magyar nemes“, scrisŭ de d-lŭ Ludovicŭ Mocsáry).

(Fine.)

Mai putemŭ esperia însĕ şi altŭ ceva: In mĕsura în care cresce torentulŭ pornitŭ, în aceeaşĭ mĕsură se slăbesce idea de independenţă. Naţiunea îşĭ uită nu numai de ceea ce ar trebui încă sĕ elupte, ci şi de situaţiunea, ce'i se compete după raporturile esistente de faptŭ, şi se pune în şirulŭ acelorŭ naţionalităţĭ, carĭ pe'ntrecute umblă după graţia suveranului. Acéstă procedere a naţionalităţilorŭ este cunoscută; cu câtŭ mai ageră a fostŭ din timpŭ în timpŭ emulaţiunea între ele şi între noi, cu atâtŭ mai tare au accentuatŭ neclintita lorŭ alipire către împĕratŭ şi împĕrăţiă. Şi în acéstă politică a lorŭ nu s'au lăsatŭ sĕ fiă turburaţĭ nicĭ atuncĭ, când suveranii au aflatŭ cu cale câte-odată a'şĭ întórce ascuţişulŭ politicei în contra lorŭ. Asemenea casŭ vedemŭ şi în Austria. Se vede că şi apostolii politicei de maghiarisare voescŭ sĕ supra-liciteze cu dătătorii de tonŭ ai naţionalităţilorŭ de dincóce şi dincolo de Laita; în proporţia, în care cresce curentulŭ de maghiarisare, auḑimŭ declaraţiunile unei anumite greţóse demonstraţiunĭ de lealitate, dér aflămŭ vênarea graţiei încă şi în lucrurĭ mai seriose: în votarea nenumĕratelorŭ milióne fără discuţiune şi în încunjurarea precautŭ a scrutărei orĭcărei cestiunĭ, despre care se scie, că nu e unŭ obiectŭ plăcutŭ în ochii suveranului. Fără îndoélă şi procederea acésta îşĭ are logica sa. Câştigarea graţiei suveranului nu numai că este unŭ ajutorŭ mare, dér fără de ea nicĭ nu se potŭ aştepta nisce succese mai marĭ. Nĕcasulŭ e numai, că ajutorulŭ acesta are mare preţŭ şi că nicĭ nu se póte omulŭ încrede în elŭ, deórece *uşorŭ se póte întórce róta* şi atuncĭ odiulŭ lucrului se aruncă în gâtulŭ nostru şi se întórce contra nóstră, precum adeseorĭ s'a mai întêmplatŭ. Acéstă politică nu este pentru noi, s'o lăsămŭ pe séma Croaţilorŭ, a Sêrbilorŭ; noi sĕ nu ne punemŭ în şirulŭ acelorŭ naţionalităţĭ, carĭ licitéză graţia suveranului, sĕ rĕmânemŭ naţiune şi ca atare sĕ luămŭ posiţiă faţă cu drepturile şi interesele nóstre.

Sĕ rĕmânemŭ naţiune în sensulŭ cum o esprimă acéstă introducerea în legea de naţionalitate dela 1868 prin următórele cuvinte: „După principiile fundamentale ale constituţiunei şi în privinţa politică totĭ cetăţenii Ungariei representă o naţiune, naţiunea maghiară unitară şi nedivisibilă, alŭ căreia membru egalŭ îndreptăţitŭ este fiă-care cetăţeanŭ, orĭ la ce naţionalitate ar aparţiné elŭ.“ Sĕ ne asigurămŭ avantagiulŭ acela ca, esprimândŭ noi cuvêntulŭ „naţiunea maghiară“, sĕ înţelegemŭ sub elŭ 15 milióne de ómenĭ şi nu numai pe jumĕtate atâta. Acésta însĕ se póte întêmpla numai aşa, décă o parte a acestei naţiunĭ nu se pune pe piciorŭ de rĕsboiu cu cealaltă; în casulŭ acesta nu suntemŭ mai multŭ naţiune maghiară unitară şi nedivisibilă, ci şi noi înşi-ne suntemŭ naţionalitate; atuncĭ noi înşi-ne voimŭ cu orĭ ce preţŭ sĕ ţinemŭ la ordinea ḑilei şi sĕ agerămŭ acea politică de naţionalitate, despre care însuşĭ Grünwald Bela ḑice, că desmembréză statele acelea, carĭ constau din elemente de deosebite naţionalităţĭ.

Interesulŭ nostru pretinde tocmai din contră, ca pe câtŭ se póte sĕ dămŭ la o parte acéstă politică de naţionalitate, sĕ-i luămŭ ascuţişulŭ şi faţă cu ea sĕ validitămŭ pe câtŭ se póte mai multŭ pe toţĭ acei factorĭ, carĭ potŭ sĕ asigure consistenţa unui statŭ. Noi trebue sĕ ne alipimŭ cu tótă puterea la basa istorică. Resultatulŭ premiselorŭ istorice este *status quo*; aicĭ ne aflămŭ în proprietatea nóstră; atâtŭ *vis inertiae* prin sine însa-şĭ, câtŭ şi sentimentulŭ de patriotismŭ cu care se alipesce fiăcare locuitorŭ alŭ ţĕrei de pămêntulŭ sĕu natalŭ, de patria sa, suntŭ nisce factorĭ, pe lângă carĭ Ungaria póte sĕ dispună şi în viitorŭ de consistenţa trebuinciósă, décă noi înşi-ne nu voimŭ sĕ ne abatemŭ de pe acéstă basă şi décă nu voimŭ s'o schimbămŭ cu altă basă principiară, cu basa de a resláţi individualitatea naţională până va ajunge la o generală maghiarisare.

Basa individualităţii naţionale încă o avemŭ, pe câtŭ numai e cu putinţă între împrejurările nóstre: avemŭ supremaţia naţiunei ungurescĭ. De faptŭ totdéuna amŭ avut'o acésta şi în trecutŭ, dér caracterul unguréscŭ alŭ acestui statŭ s'a marcatŭ şi mai multŭ în timpulŭ mai nou, s'a marcatŭ prin aceea, că în viéţa publică loculŭ limbei latine a fost ocupatŭ de cea maghiară. Acésta a trebuitŭ sĕ se facă aşa, a fost neapĕratŭ de lipsă, dér cu asta s'a şi făcutŭ totŭ aceea, ce faţă cu situaţiunea dată a formatŭ obiectulŭ aspiraţiunilorŭ nóstre juste şi naturale. Décă Grünwald Bela se plânge contra trecutului, ḑicêndŭ că Ungaria n'a fostŭ o unitate naţională, ci numai o unitate de dreptŭ publicŭ, în timpulŭ de astăḑĭ o astfelŭ de plângere nu mai e fundată... Orĭ cum ar fi fostŭ însĕ trecutulŭ, ceea ce s'a neglesŭ, s'a pusŭ érăşĭ la locŭ, şi naţionalitatea maghiară e într'o situaţiune, încâtŭ nu numai că póte trăi, dér póte şi înflori.

Naţiunea maghiară se află în proprietatea unorŭ avantage atâtŭ de marĭ, încâtŭ în ceea ce privesce păzirea naţionalităţii sale póte privi cu linişte în viitorŭ şi peste totŭ ḑisŭ nu are lipsă

ţĕranulŭ fără carte. Ungurulŭ şovinistŭ e cu multŭ mai cuminte. *Betyár*-ulŭ de pe câmpiă ḑice animalului lătrătorŭ „*kutya*“, domnulŭ profesorŭ, şi ministrulŭ chiar, totŭ „*kutya*“ îi ḑice, căcĭ ei nu vréu sĕ aibă limbă deosebită de a „poporului“. Românulŭ dela sate ḑice aceluiaşĭ animalŭ „*câne*“, cărturarulŭ românŭ însĕ, mai nepriceputŭ ca celŭ maghiarŭ, nu voesce sĕ vorbéscă şi sĕ scrie totŭ aşa, ci îi ḑice „*căne*“, „*corumpêndŭ*“ astfelŭ, după şovinistulŭ profesorŭ ungurŭ, adevĕrata limbă!

Fără îndoială în faţa acestorŭ „argumentărĭ“, eu, ca tînĕrŭ streinŭ în şcólă streină, am sĕ mĕ *ruşinezŭ* de neamulŭ meu, în tótă privinţa „inferiorŭ“, şi am sĕ mĕ *insufleţescŭ* de naţiunea şi limba ungurésca, în tóte privinţele „superióre“, ér, eşitŭ în viéţa publică, am sĕ „apĕrŭ“ părerile cu carĭ m'a dedatŭ „înţeleptulŭ“ profesorŭ „patriotŭ“, am sĕ fiu şi eu patriotŭ“ ca elŭ!

Şi nu tot-déuna fără de succesŭ suntŭ astfelŭ de propunerĭ!

Şciutŭ este, că şi celŭ mai îngrozitorŭ lucru la începutŭ, vĕḑutŭ orĭ auḑitŭ de mai multe orĭ, îţĭ pare din ce în ce mai blândŭ şi mai firescŭ, — aşa şi ideile emanate din gura profesorului ungurŭ: Lovindŭ aḑĭ, lovindŭ mâne şi poimâne urechea tînĕrului nemaghiarŭ, acesta începe a se îndeletnici cu ele, a'i păré din ce în ce mai domóle, pe urmă firescĭ şi chiar forte firescĭ, mai alesŭ de nu s'a silitŭ pe altă cale, privată, sĕ-şĭ câştige şi contrapărerile altorŭ ómenĭ, ca astfelŭ sĕ'i fie dată posibilitatea a judeca, întru câtŭ suntŭ şi întru câtŭ nu de creḑutŭ spusele profesorului sĕu.

Aşa se *civilisézĕ* în *şcólele ungurescĭ*, în care nu cultură şi şciinţă, ci *scopurĭ politice* se urmărescŭ.

Trebue adesea sĕ te cuprindă unŭ felŭ de milă, unŭ sentimentŭ de compătimire pentru tinerimea maghiară, căreia nu i-se ḑice nicĭ-odată, séu forte arareorĭ, sĕ se ocupe cu studiarea şi a altorŭ limbĭ, creḑêndŭ Ungurulŭ şovinistŭ, că e destulŭ pentru elŭ sĕ-şĭ scie limba proprie, numai streinilorŭ li se ḑice ḑilnicŭ: „*învĕţaţĭ unguresce!*“ Ca şi cum limba maghiară ar fi cea mai multŭ abundantă în tóte frumseţile şi adevĕrurile şciinţei, ca şi cum sciindŭ unguresce poţĭ trăi şi fără celelalte limbĭ, dér sĕ nu ducĭ nicĭ grije, că nu vei fi tot-déuna la „culmea“ cunosciinţelorŭ progreselorŭ luminii, — parcă limba ungurésca ar fi *sufletulŭ* tuturorŭ celorlalte limbĭ! De aicĭ faptulŭ, că Ungurii ce ar voi sĕ ţină pasŭ cu popórele luminii, numai după terminarea anilor de şcólă, în viéţa publică fiindŭ, se apucă de studiarea altorŭ limbĭ, convinsŭ acum însu-şĭ despre necesitatea cunoscinţei acelora.

Dér ce sĕ'i facĭ? Pe Ungurulŭ şovinistŭ l'a smintitŭ firea mai altcum ca pe alţĭ ómenĭ. Dreptŭ aceea, ce la alte neamurĭ nu poţĭ vedé, la elŭ da!

Din *şcólă*, care sciutŭ este, că nu are menirea tribunei politice, nicĭ nu este pentru mistificarea adevĕrului, ei au făcutŭ în timpulŭ de faţă o adevĕrată tribună *politică*, în scopŭ de a ajunge câtŭ mai iute la ţintă de multŭ oftata ţintă a maghiarisării.

De multe orĭ elevulŭ ascultândŭ prelegerea, fără voiă şi miratŭ, se întrébă: „Ei bine, óre aceste lucrurĭ încă se ţinŭ de lecţia mea?“ Ér de mai are nesce cunoscinţe câştigate în alte şcolĭ mai multŭ iubitóre de adevĕrŭ; de mai e şi omŭ deşteptŭ mai multŭ decâtŭ presupune profesorulŭ despre elŭ, — în fine de are sângele rece, ca ascultândŭ prelegerea sĕ şi raţioneze şi sĕ facă critica lucrului: — apoi fără îndoială îi pare forte ridiculă sforţarea profesorului sĕu, de a trage vĕlŭ peste limpedele adevĕrŭ!

Vorba e numai, că tinerimea, nu arare-orĭ supunêndu-se autorităţii profesorului, dă fără scrupulŭ creḑĕmêntŭ celorŭ spuse de elŭ, căcĭ pe băncile şcólei fiindŭ, nicĭ nu prea are posibilitatea de a cerca după raţiunea lucrului, lipsindu'i cuvenitele cunoscinţe, — ér între astfelŭ de împrejurărĭ, profesorulŭ „patriotŭ“ póte uşorŭ influinţa asupra formărei mlădiósei ei convingerĭ, adecă a tinerimii.

Acesta e felulŭ în care se cresce junimea în aşeḑĕmintele ungurescĭ de învĕţĕmêntŭ, acsrta e causa, că unĭ tinĕrii nemaghiarĭ — din norocire puţinĭ, de'i poţĭ numĕra pe degete — eşiţĭ din şcolĭ ungurescĭ, au cele mai scrintite idei despre istoria şi posiţia neamului lorŭ

a risca totulŭ pentru nerealisabilele aspirațiunĭ privitóre la înmulțirea sa numerică în dimensiunĭ marĭ. Nu suntemŭ mulțĭ la numĕrŭ, dér înaintea opiniunei lumei putemŭ conta la de două-orĭ mai multŭ, décă vomŭ fi în stare sĕ susținemŭ superioritatea pe care totdéuna amŭ avut'o, la bine și la rĕu deopotrivă, și în a căreia proprietate suntem fără îndoială încă și mai multŭ în momentulŭ de față. A purta rolulŭ de conducĕtorŭ față cu celelalte naționalitățĭ aflătóre aicĭ este o chiămare ca aceea, care póte forma unulŭ din cele mai meritorie obiecte ale aspirațiunilorŭ nóstre vrednice de laudă; a afla modulŭ cum sĕ trăéscă împreună diferite elemente, conglomerate atâtŭ de minunatŭ prin capriciulŭ sorții, acésta este o problemă, a căreia resolvare cu dreptulŭ se va numĕra între marii factorĭ ai fundărei de patriă și ai vieții de statŭ milenare. Și o vomŭ resolva, décă vomŭ urma șópta geniului naționalŭ și décă nu ne vomŭ lăsa sĕ fim abătuțĭ din calea adevĕrului prin eresii. Maghiarulŭ, națiunea maghiară a fostŭ umană și dréptă totdeauna, când a venitŭ tréba la frângerea pânei, acésta sĕ fiă compasulŭ ei în tóte timpurile; politică justă — acésta va fi unica politică națională bună.

Intêmplări diferite.

Furturĭ. Apropiindu-se Crăciunulŭ, pungașii din Sibiiu au umblatŭ după câștigŭ. Au furatŭ în două locurĭ haine și unŭ șalŭ, dér au fostŭ prinșĭ, afară de unŭ ajutătorŭ și o hóță. — Unei servitóre din Clușiu i-a furatŭ o femee nisce lucrurĭ. Tóte semnele arătau că hóța trebue sĕ fiă în Turda acasă. Poliția cercetă și găsì la Iulia Tötös o parte din lucrurile furate, ér la altŭ optŭ femei și gazde de hoțĭ totŭ din Turda găsì magazinŭ întregŭ de lucrurĭ furate. — In Covasna au prinsŭ gendarmii o cétă de hoțĭ, între carĭ și două femei: de unŭ anŭ de ḑile mai în tóte nopțile comiteau furturĭ.

Impușcatŭ. Constantinŭ Dundunŭ și Nicu Dancu din Bradŭ se'ntorceau deunăḑile pe la meḑulŭ nopții dela șeḑĕtóre acasă. Păzitorulŭ de nópte Georg Krauss le strigà sĕ stea, dér ei nu voiră. Atuncĭ se auḑì o impușcătură și Dundunŭ se pomeni cu o descărcătură de sburăturĭ în șoldŭ, din care causă fù transportatŭ la spitalŭ în Sibiiu. Păzitorulŭ négă că a împușcatŭ. Cercetarea se face spre a descoperi pe vinovatŭ.

Prinsŭ. Judecătoria de cercŭ din Nocrigŭ dase mandatŭ de urmărire în contra lui Ionŭ Stĕnulețŭ din Săcsăușŭ pentru furtŭ. Stĕnulețŭ dispăruse, dér se ivì érășĭ după câteva lunĭ. Gendarmeria din Nocrigŭ prinse de veste și-lŭ arestă.

Nu ei suntu însĕ de condamnatŭ: totŭ omulŭ, décă e așa de nenorocitŭ de nu judecă și nu se silesce singurŭ a afla adevĕrulŭ, scie aceea ce altulŭ îlŭ învéță.

Ca de încheiere vomŭ spune numai atâta onoratului cetitorŭ, că cele de până acĭ nu suntŭ numai cuvinte culese din sborŭ, nicĭ declamațiunĭ inspirate din hiperzelŭ naționalŭ, orĭ de o ură fanatică față de totŭ ce e ungurescŭ, ci suntŭ resultatulŭ unei proprii experiențe și alŭ unei raționărĭ asupra modului cum unii profesorĭ ungurĭ propunŭ.

Eĭ nĭ-au pusŭ la disposițiune aceste date prin ale lorŭ proprii fapte, nui avemŭ datorința de a trage din ele cuvenitele conclusiunĭ și învĕțăturĭ.

In urma acestora vomŭ fi apoi și înțeleșĭ pentru ce amŭ ḑisŭ la începutŭ, că *lĕudărosŭ este Ungurulŭ șovinistŭ din firea lui* și că *e ceva frumosŭ sĕ-lŭ veḑĭ înfoindu-se în penele naționale, și ridicândŭ, cânŭ numai i-se dă prilegiu, trecutul și presentulŭ națiunii ungurescĭ peste trecutulŭ și presentulŭ tuturorŭ celorlalte națiunĭ de pe rotogolulŭ pămêntului!*

Furtŭ. Achimŭ Morarŭ din Elbacŭ se vede că dórme greu, de vreme ce nisce hoțĭ au spartŭ feréstra dela casă și au furatŭ 4 ferdele făină de cucuruzŭ, 8 snopĭ de cânepă și 8 pânĭ, fără se simță ceva Achimŭ, care durmea alăturĭ.

Focŭ. Dĕunăḑile a fostŭ mare focŭ în Slîmnicŭ, unde au arsŭ în curțile Eulaliei Mate paie în prețŭ de 100 fl.

Zelŭ gendarmerescŭ. O patrulă de gendarmĭ din Mercurea observà pe drumŭ către Acileu unŭ omŭ, care se abătù din drumŭ în pădure și 'ncepù sĕ fugă. Gendarmii se luară după elŭ și după o fugă de peste 1000 pașĭ îlŭ prinseră. Omulŭ nu voi sĕ'șĭ spună numele. Fù dusŭ la Acileu, unde ómenii îlŭ cunoscură. Era învĕțătorulŭ Iacobŭ Vecerne Neamțu din Sîngătinŭ. Se ḑice, că va fi citatŭ la fisolgăbirĕiatulŭ din Conța, fiind-că n'a statŭ la provocarea gendarmilorŭ. Dér aceștia cu ce dreptŭ sĕ légă de fiă-ce omŭ?

Sinucidere. In ruinele castelului din Deva s'a împușcatŭ unŭ órecare Sükösd, care a avutŭ mai 'nainte o mare prăvăliă de lucrurĭ de modă în Sibiiu, ér în timpulŭ din urmă era agentŭ de asigurare.

Bĕtrânŭ seducĕtorŭ. In Clușiu a sedusŭ bĕtrânulŭ de 60 de anĭ Andreas Bordas o fată de țiganŭ în vêrstă de 16 anĭ, anume Lidi Barabas prin jurăminte de dragoste și prin promisiunĭ, că o ia de soțiă. Tatălŭ fetii făcù arătare și tribunalulŭ condamnà pe Bordas la 2 anĭ temniță. A apelatŭ și elŭ și procurorulŭ.

Servitorŭ bătĕușŭ. In ḑiua de Crăciunŭ st. n. Ioh. Klein, servitorŭ la Georg Hüll din Brașovu-vechiu, se duse séra bĕtŭ în locuința stăpânului sĕu, se aruncà asupra lui rănindu-lŭ în umĕrulŭ stângŭ cu unŭ cuțitŭ. Făptuitorulŭ e datŭ pe mâna judecății.

Patru gemenĭ. In nóptea de 1 spre 2 Decemvrre curentŭ v. soția lui Iordache Stefanŭ, anume Ilinca, din comuna Căzănescĭ, județulŭ Ialomița în România, fiindŭ însărcinată în a șéptea lună, a născutŭ patru copii: trei băețĭ și o fată, carĭ s'au botezatŭ și se află îndeplină sănĕtate cu mama lorŭ.

Din camerile române.

D-lŭ deputatŭ *Gr. Cozadin* cere sĕ se modifice câteva articole din tarifulŭ autonomŭ.

D-lŭ ministru *Al. Lahovary* ḑice, că guvernulŭ se ocupă deja de acéstă cestiune.

D-lŭ deputatŭ *C. Dobrescu* (Argeșŭ), îșĭ desvóltă interpelarea sa în privința egalisărei salarielorŭ învĕțătorilorŭ plătițĭ de județe și comune cu ale institutelorŭ plătițĭ de statŭ. Ḑice că nu înțelege pentru care cuvêntŭ învĕțătorii suntŭ împărțițĭ în învĕțătorĭ de gradulŭ I, plătițĭ cu 60 de lei pe lună, și în învĕțătorĭ de gradulŭ alŭ II, plătițĭ cu 90 de lei pe lună, când legea dela 1883 hotăresce ca toțĭ învĕțătorii fără deosebire sĕ fiă plătițĭ cu câte 90 de lei pe lună. Invĕțătorulŭ, pentru că e plătitŭ rĕu, nu póte sĕ'șĭ ție demnitatea și nu póte sĕ dea esemplu de curățeniă și bunŭ gustŭ sătenilorŭ în mijloculŭ cărora trăesce. Cu 60 de lei pe lună învĕțătorulŭ nu póte sĕ trăéscă bine și acésta face ca sĕ nu aibă nicĭ energia morală necesară, ca sĕ-șĭ împlinéscă datoria cu scrupulositate.

D-lŭ *Maiorescu*, ministru alŭ instrucțiunei, recunósce că legea salarielorŭ și gradațiunilorŭ nu e aplicată dér acésta din pricina bugetului care e neîndestulitorŭ. Décă legea s'ar aplica, atuncĭ trebue sĕ se sporéscă bugetulŭ cu unŭ milionŭ și mai bine și atuncĭ nu s'ar mai putea cumpăra lucrurile necesare școlelorŭ, precum: hârțĭ, băncĭ, etc. Termină făgăduindŭ sĕ aducă o lege, care sĕ pue în armoniă bugetulŭ cu legea ficsărei salariilorŭ și a gradațiilorŭ.

D-lŭ deputatŭ *Pacu* spune, că de ce s'a mai făcutŭ legea décă nu se aplică? D-sa constată, că legea n'a fostŭ aplicată, nu pentru că nu s'a ajunsŭ bugetulŭ, ci pentru că în modŭ judaicŭ s'a interpretatŭ ca legea sĕ fiă aplicată numai la profesorii dela 1883 încóce și nu și la cei anteriorĭ. D. Pacu termină cerêndŭ sĕ se respecte legea, care fixéză salariile și gradațiile corpului didacticŭ.

D-lŭ deputatŭ *C. C. Dobrescu* (Ploescĭ) ḑice că, décă ar voi ministrulŭ instrucției, ar puté sĕ facă economii din altă parte, ér nu dela salariile învĕțătorilorŭ. Ar puté ca sĕ desființeze inspectoratulŭ, care nu aduce statului folósele pe care trebue sĕ le aștepte dela sacrificiile ce face. Ar puté ca sĕ desființeze séu sĕ reducă subvențiunile.

D-lŭ deputatŭ *G. D. Teodorescu* cere mai ântâiu inamovibilitatea corpului didacticŭ. Apoi cere și d-sa sĕ se facă economii din altă parte pentru ca sĕ pótă sĕ se aplice legea dela 1883.

D-lŭ deputatŭ *N. Ionescu* ḑice, că décă ministrulŭ instrucției ar avé bună voință, ar puté sĕ reducă cheltuelile de luxŭ ce se facŭ și care ar aduce o economiă de unŭ milionŭ și jumĕtate. Cu acéstă economiă se vorŭ putea esecuta disposițiile legei.

Președintele camerei cetesce o propunere a mai multorŭ deputațĭ, ca legea gradațiilorŭ și fixărei salarielorŭ sĕ se aplice la toțĭ membrii corpului didacticŭ fără deosebire.

D-lŭ deputatŭ *N. Micescu* îșĭ desvoltă interpelarea anunțată în privința îmbunĕtățirii sórtei clerului de mirŭ. D-sa spune, că biserica este în decadență, că ne interesămŭ din ce în ce mai puținŭ de ea. Preotulŭ de mirŭ este unŭ cerșitorŭ, servitorii lui Dumneḑeu suntŭ mai prostŭ plătițĭ ca ai ómenilorŭ. D-lŭ Micescu cere, ca din vênḑarea moșiilorŭ statului sĕ se creeze unŭ fondŭ pentru îmbunĕtățirea sórtei clerului.

D-lŭ ministru *Lahovary* rĕspunde, că singurŭ camera are sĕ se pronunțe în privința fondului cerutŭ de d-lŭ Micescu cu ocasia votărei viitórei legĭ agrare.

D-lŭ ministru *Maiorescu* rĕspunde, că sinodulŭ se ocupă de acéstă cestiune.

D-lŭ deputatŭ *M. Cogălniceanu* cere introducerea preoților de mirŭ în Sinodŭ... Cere asemenea ca legea sĕ fiă votată de Cameră, nu de Sinodŭ.

D-lŭ ministru *Maiorescu* ḑice, că după legislațiunea de astăḑĭ soluțiunea atêrnă de Sinodŭ.

In senatŭ: recunóscerea calității de românŭ a d-lui Gheorghiu, românŭ din Macedonia, nu se acordă, după propunerea d-lui V. A. Ureche, care a cerutŭ sĕ se constate prin consulatulŭ românŭ décă d. Gheorghiu este românŭ séu nu, căcĭ cu modulŭ acesta s'ar puté strecura pré mulțĭ streinĭ.

S'a respinsŭ naturalisarea d-lui Ferdinand Aponi, farmacistŭ, de órece nu are stagiulŭ.

S'a votatŭ indigenatulŭ d-lui Iulius Neuman, farmacistŭ.

S'a recunoscutŭ calitatea de cetățênŭ d-lui Ionŭ Munteanŭ, licențiatŭ în farmaciă, românŭ din Transilvania.

S'a votatŭ naturalisarea d-lui Glatz, farmacistŭ din Craiova.

La proiectulŭ de rĕspunsŭ la mesagiu vorbescŭ:

D-lŭ senatorŭ *Gr. M. Sturdza* ḑice, că oposițiunea unită a resturnatŭ guvernulŭ d-lui I. Brătianu, pentru că se ḑicea că este guvernŭ personalŭ. In loculŭ d-lui I. Brătianu a venitŭ unŭ altŭ ministerŭ sub președința d-lui T. Rosetti. Despre acesta se póte ḑice în adevĕrŭ, că era unŭ guvernŭ adevĕratŭ personalŭ. Acestŭ guvernŭ a publicatŭ unŭ șirŭ de proiecte credêndŭ a'șĭ legitima posițiunea sa. Dér acestŭ faptŭ nu legitiméză puterea sa. A fostŭ o mare greșélă din partea conservatorilorŭ, că a datŭ sprijinulŭ sĕu guvernului junimistŭ. Guvernulŭ junimistŭ a pusŭ în gura Regelui că va urma, sub raportulŭ politicei esterne, aceeașĭ direcțiune pe care a urmat'o guvernulŭ d-lui I. C. Brătianu. Intrébă décă și guvernulŭ actualŭ are de gândŭ sĕ urmeze pe acéstă cale.

Oratorulŭ vorbesce apoi despre Austro-Ungaria și Rusia, și ḑice, că acestŭ imperiu are viitorŭ, pe când Austro-Ungaria, fiindŭ unŭ conglomeratŭ politicŭ fără strînse legăturĭ între popóre, trebue sĕ péră. Nu este bine sĕ fimŭ contra Rusiei, căcĭ noi suntemŭ încunjurațĭ de Slavĭ. România, după posițiunea ei, trebuie sĕ rĕmână în sfera de influință a Rusiei.

Oratorulŭ rógă pe d. Carpŭ sĕ nu urmeze politica d-lui I. Brătianu. Stăruesce că în casulŭ unui conflictŭ între Austro-Ungaria și Rusia, sĕ se lase acesteia drumŭ liberŭ prin Dobrogea spre a nu o sili sĕ năvăléscă în România, sciutŭ fiindŭ că Austro-Ungaria îșĭ are armata sa în România și Herțegovina.

Fortificarea Bucurescilorŭ servă alte interese, dér nu cele românescĭ.

Guvernulŭ nostru sĕ schimbe direcțiunea politică; sĕ observe cea mai strictă neutralitate; sĕ nu mai fiă părtinitorŭ alŭ politicei germane și dușmanŭ alŭ Rusiei. (Va urma.)

ULTIME SCIRĬ.

Secțiunile Camerei au cercetatŭ erĭ, scrie „Epoca“ din Bucureecĭ, mai multe proiecte de lege.

Intre alte s'a discutatŭ și primitŭ proiectulŭ guvernului, prin care se cere prelungirea pe 6 lunĭ a convențiunii comerciale cu Francia.

In unele secțiunĭ s'a exprimat dorința, ca actuala convențiune cu Franța sĕ se prelungéscă pe unŭ anŭ.

D. Carpŭ a mersŭ în secțiunĭ sĕ dea lămurirĭ în acéstă privință.

D. ministru de externe a declaratŭ că n'a vĕḑutŭ până acum, din partea Franciei, bună-voință pentru a ajunge la încheerea unei convențiunĭ definitive. Insĕ s'a întêmplatŭ acum în urmă unŭ faptŭ, care îlŭ îndémnă sĕ se asocieze și elŭ la dorința d'a se prelugì convențiunea pe unŭ anŭ, acestŭ faptŭ e deschiderea granițelorŭ francese vitelorŭ nóstre. D. Carpŭ a admisŭ dér prelungirea pe unŭ anŭ, însĕ cu condiția ca sĕ i-se lase facultatea. ca guvernulŭ sĕ facă acéstă prelungire „décă Francia va menține granițele sale deschise vitelorŭ nóstre.“

S'a mai discutatŭ în secțiunĭ proiectulŭ pentru acordarea unei subvențiunĭ de 200,000 francĭ pentru participarea României la exposiția din Parisŭ, precum și proiectulŭ de lege alŭ spirtuóselorŭ.

Rectificare. In numĕrulŭ de erĭ alŭ foiei nóstre, la articolulŭ de fondŭ, colóna a 3-a, șirulŭ 1 de susŭ, în locŭ de: *„capitalulŭ“* etc. este a se cetì: *....capitulatŭ înaintea ideei de statŭ* etc.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 27 Decemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	102.05
Renta de hârtiă 5%	93.25
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	144.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	98.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	117.20
Bonurĭ rurale ungare	103.75
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.75
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale transilvane	104.20
Bonurĭ croato-slavone	104.50
ghedinului	124.50
Renta de hârtiă austriacă	82.05
Renta de argintŭ austriacă	82.75
Renta de aurŭ austriacă	109.92
Losurĭ din 1860	139.—
Acțiunile băncei austro-ungare	875.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	305.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	309.60
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.73
Napoleon-d'orĭ	9.54
Mărcĭ 100 imp. germane	59.22½
Londra 10 Livres sterlinge	120.85

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonézâ din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţĭ, că mai avemŭ din anii trecuţĭ numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei“, precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Administraţ. „Gaz. Trans.“

Nr. 344—1888.

EDICT.

Dupăce *Nicolau Roşca*, a *Pecului* gr. cat. din Maierĭ, de 8 anĭ şĭ-a părăsitŭ cu necredinţă legiuita sa muiere, pre *Sanda Roşca n. Crişianŭ*, asemenea gr. cat. din Maierĭ, şi nu i se scie ubicaţiunea aceluia, se citéză prin acésta, ca în terminŭ de 1 anŭ sĕ se presenteze înaintea forului matrimonialŭ subscrisŭ, căcĭ altcum procesulŭ divorţialŭ urḑitŭ în contra-i de numita sa muiere se va pertracta şi decide şi în absenţa dênsului, fiindŭ înlocuitŭ prin curatorŭ ad actum.

Dela forulŭ matrimonialŭ gr. cat. de I instanţă alŭ protopopiatului Albei-Iulia.

Alba-Iulia, 24 Decemvre 1888.

Simeonŭ Micu,
protopopŭ.

210,3—2

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕşel			4.58	6.38
Cluşiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriş	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uióra	1.37			10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuşŭ	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blaşiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copşa mică	4.09			2.19
Mediaşŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighişóra	5.45			3.59
Haşfalĕu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Ágostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Braşovŭ	9.45			9.52
	1.55			
Timişŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ mixt	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timişŭ			1.45	
Braşovŭ	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apaţa	5.37		8.14	
Ágostonfalva	6.07		8.36	
Homorodŭ	6.55		9.12	
Haşfalĕu	8.36		10.24	
Sighişóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaşŭ	10.37		11.47	
Copşa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaşiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiuşŭ	1.51		1.47	
Aiudŭ	2.18		2.08	
Vinţulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirişŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluşiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădăşelŭ	6.58			8.36
Gîhrbău	7.14			9.02
Aghireşŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mezö-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovaţŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulişŭ	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bêrzava		6.28	7.55
Soborşinŭ		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasad.		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăştia		11.09	11.37
Şibotŭ		11.39	12.—
Vinţulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiuşŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiuşŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vinţulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Şibotŭ	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicĭca	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborşinŭ	5.30	8.46	
Bêrzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulişu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaţ	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşenĭ

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Haţegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Baniţa	11.50	6.40
Petroşeni	12.30	7.12

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşeni	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timişóra	9.12	9.02

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	5.38
Sighişórâ	9.16

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică	2.29	4.35
Şeica mare	3.02	5.05
Lómneşŭ	3.46	5.46
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lómneşŭ	9.45	10.50
Şeica mare	10.20	11.20
Copşa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Miraşteu	5.21	12.36	5.53
Oşorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oşorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Miraşteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.51	2.02	12.06
Cheţa	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.30
Cerna	9.56
Simeria	10.15

Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.40
Ţagŭ-Budatelecŭ	8.02
Bistriţa	— —

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	— —
Ţagŭ-Budatelecŭ	9.41
Murĕşŭ-Ludoşŭ	1.11

Notă: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnézâ órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ